บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การนำเสนอผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนคร พระนครศรีอยุธยา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทที่เป็นจริงของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา 2) ศึกษาบทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา และ 3) เปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงและบทบาท ที่คาดหวังของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาล นครพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนคร พระนครศรีอยุธยา จำนวน 159 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที

สรุปผลการวิจัย

- 1. บทบาทที่เป็นจริงของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา โดยรวมมีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านทุกด้าน มีระดับปฏิบัติการอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานงบประมาณ
- 1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า ครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนคร พระนครศรีอยุธยา มีความคิดเห็นว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แสดงบทบาทที่เป็นจริง โดยรวมมีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ทุกรายการมีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การให้ข้อเสนอแนะ และส่งเสริมสนับสนุนในการจัดการ เรียนการสอน รองลงมา คือการรับทราบและให้ข้อเสนอแนะการจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายใน และการ ให้ความเห็นข้อเสนอแนะ ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการส่งเสริมสนับสนุนในการบรรยากาศการเรียนการสอนที่เหมาะสม และการ ปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การให้ความเห็น และข้อเสนอแนะหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น

- 1.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ พบว่า ครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนคร พระนครศรีอยุธยามีความคิดเห็นว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แสดงบทบาทที่เป็นจริง โดยรวมมีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายการทุกรายการมีระดับปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การให้ความเห็นการขอโอนและขอการเปลี่ยนแปลง งบประมาณ รองลงมา คือ การส่งเสริม สนับสนุนเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา ให้มีความคล่องตัว และการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา และการปฏิบัติน้อย ที่สุด คือ การให้ความเห็นการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหาร การเงิน และการจัดเก็บรายได้
- 1.3 ด้านบริหารงานบุคคล พบว่า ครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา มีความคิดเห็นว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แสดงบทบาทที่เป็นจริง โดยรวมมีระดับ ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายการทุกรายการมีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การให้ความเห็นเสนอแนะในแผนอัตรากำลัง รองลงมา คือ การเสนอแนะแนวทางในการได้มาซึ่งครูที่มีจำนวนเพียงพอ ต่อการเรียนการสอนในสถานศึกษา ขาดอัตรากำลังครู และการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรได้รับการพัฒนา มีขวัญกำลังใจ ในการปฏิบัติหน้าที่ และมีโอกาสก้าวหน้าในวิชาชีพ
- 1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า ครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนคร พระนครศรีอยุธยา มีความคิดเห็นว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แสดงบทบาทที่เป็น จริง โดยรวมมีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายการทุกรายการมีระดับปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การรับทราบการดำเนินการ และกำกับติดตาม และ ประเมินแผนงานโครงการ รองลงมา คือ การให้ความเห็น และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมความ เข้มแข็งในชุมชน และการให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพ การศึกษา และการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การเสนอแนะ และให้คำปรึกษา ในการจัดทำนโยบายและ แผนพัฒนาการศึกษา
- 2. บทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสังกัดเทสบาลนครพระนครสรีอยุธยา โดยรวมคาดหวังว่าจะปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และ เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน ครูคาดหวังว่าจะปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการ บริหารงานงบประมาณ และด้านการบริหารงานทั่วไป
- 2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า ครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนคร พระนครศรีอยุธยามีความคิดเห็นว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แสดงบทบาทที่คาดหวัง

โดยรวมจะปฏิบัติอยู่ในระดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายการ ครูคาดหวังว่าจะปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทุกรายการ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การให้ความเห็น ข้อเสนอแนะในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รองลงมา คือ การ รับทราบ และการให้ข้อเสนอแนะการจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายใน การให้ข้อเสนอแนะ และส่งเสริมสนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน และการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การส่งเสริมสนับสนุนในการบรรยากาศการเรียนการสอนที่เหมาะสม

- 2.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ พบว่า ครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนคร พระนครศรีอยุธยา มีความคิดเห็นว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แสดงบทบาทที่ คาดหวังค้านการบริหารงานงบประมาณ โดยรวมคาดหวังว่าจะปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อ พิจารณาเป็นรายการ ครูคาดหวังว่าจะปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย คือ การให้ความเห็นการขอโอนและขอการเปลี่ยนแปลงงบประมาณ รองลงมา คือ การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา การส่งเสริม สนับสนุนเกี่ยวกับการบริหาร งบประมาณของสถานศึกษาให้มีความคล่องตัว และการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การให้ความเห็นการ ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารการเงินและการจัดเก็บรายได้
- 2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า ครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนคร พระนครศรีอยุธยา มีความคิดเห็นว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แสดงบทบาทที่ คาดหวังด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมคาดหวังว่าจะปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา เป็นรายการ ครูคาดหวังว่าจะปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การเสนอแนะแนวทางในการได้มาซึ่งครูที่มีจำนวนเพียงพอต่อการเรียนการสอนในสถานศึกษา ขาดอัตรากำลังครู รองลงมา คือ การส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรได้รับการพัฒนา มีขวัญ กำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ และมีโอกาสก้าวหน้าในวิชาชีพ และการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การให้ ความเห็นเสนอแนะในแผนอัตรากำลัง
- 2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า ครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนคร พระนครศรีอยุธยา มีความคิดเห็นว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แสดงบทบาทที่ คาดหวังด้านการบริหารงานทั่วไปโดยรวมคาดหวังว่าจะปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา เป็นรายการ ครูคาดหวังว่าจะปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทุกรายการ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การให้ความเห็น และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมความเข้มแข็งในชุมชน รองลงมา คือ การให้ความเห็นการ จัดทำนโยบาย และแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา และการให้คำเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการของ ชุมชนและท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา การรับทราบการดำเนินการ และกำกับติดตาม และประเมิน

แผนงาน โครงการ การให้ข้อเสนอแนะในการคูแลบำรุงรักษาการใช้ทรัพยากร และการปฏิบัติน้อย ที่สุด คือ การเสนอแนะ และให้คำปรึกษาในการจัดทำนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษา

- 3. บทบาทที่เป็นจริงกับบทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา โดยรวมมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ย บทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครูมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าบทบาทที่เป็นจริงของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครูและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านมีความแตกต่างกัน
- 3.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู ด้านการบริหารงานวิชาการ มีความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ย บทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าบทบาท ที่เป็นจริงของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู และเมื่อพิจารณาเป็นรายการ ทุกรายการมีความแตกต่างกัน
- 3.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ พบว่า บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวัง ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู ด้านการบริหารงานงบประมาณ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยบทบาทที่คาดหวังของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าบทบาทที่เป็นจริง ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู และและเมื่อพิจารณาเป็น รายการทุกรายการมีความแตกต่างกัน
- 3.3 ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู ด้านการบริหารงานบุคลากร มีความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ย บทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าบทบาทที่เป็นจริงของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู และเมื่อพิจารณาเป็นรายการทุก รายการมีความแตกต่างกัน
- 3.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู ด้านการบริหารงานทั่วไป มีความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ย บทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าบทบาทที่เป็นจริงของ

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู และเมื่อพิจารณาเป็นรายการทุก รายการมีความแตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยสรุปผลการศึกษาบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนคร พระนครศรีอยุธยา มีประเด็นสำคัญที่จะต้องพิจารณาและนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการวิจัยที่พบว่าบทบาทที่เป็นจริงของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตาม ความกิดเห็นของครู โดยรวมอยู่ในระดับมากนั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประพันธ์ สร้างสร้อย เพชร (2547, หน้า 43 - 46) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษา ขั้นพื้นฐานศูนย์โรงเรียนอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมส่งเสริมให้โรงเรียนดำเนินการจัดการศึกษา กิจกรรม การเรียนการสอนตามหลักสูตรการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน กีฬา ลูกเสือ เนตรนารี กิจกรรมกระชับ ความสัมพันธ์และความสามัคคีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน แต่ไม่มีส่วนร่วมการวางแผนจัดกิจกรรม เพิ่มพูนความรู้ ขาดการประสานงาน และประชาสัมพันธ์กิจกรรมชุมชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึงควร ขอความร่วมมือกับชุมชน และภาครัฐ เพื่อสนับสนุน ด้านงบประมาณ

ข้อสังเกตจากการวิจัย เมื่อเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู พบว่า บทบาทที่เป็นจริงต่อบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชัย ผ่องแผ้ว (2547, หน้า 99 - 101) ได้ศึกษาการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้าน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายใน โรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย 2 ห้วยคล้า (พรหมดิเรกอนุสรณ์) อำเภอ เมือง จังหวัดศรีสะเกษ สภาพปัญหาก่อนการดำเนินการพัฒนา พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานยังขาดความรู้ ความเข้าใจ จึงทำให้ไม่กล้าแสดงออก ไม่มั่นใจในการเข้าไปมีส่วนร่วมใน การบริหารจัดการศึกษา ในโรงเรียนด้านต่าง ๆ ตลอดจนการให้ความสำคัญในกิจกรรมทางด้าน การศึกษาน้อยมาก ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่ในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา สถานศึกษา ยังดำเนินไปได้ไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า หลังจากที่ได้ ดำเนินการตามขั้นตอนวิจัยปฏิบัติการโดยการจัดประชุมชี้แจง ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง 3 ด้าน คือ 1) การให้ความรู้ ความ เข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกิดความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองและมี

ความรู้สึกว่าตนเองมีความสำคัญมีความกระตือรือร้นในการแสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลาย 2) สร้างความตระหนักและความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคุ้นเคยเป็นกันเอง ตลอดจนมีความพึงพอใจที่จะรับผิดชอบในการร่วมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนและ ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ 3) เพิ่มขีดความสามารถในการ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้แสดงศักยภาพด้านการระดมความคิด ระดมทรัพยากร เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ

- 2. ผลของบทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็น ของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมจิตร จำปาสาร (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 พบว่า ผลการศึกษา ปรากฏดังนี้
- 2.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกปัจจัยมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคือ 1) ด้านความรู้ ความเข้าใจในการจัดการศึกษา 2) ด้านสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกโรงเรียน 3) ด้านความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และ 4) ด้านคุณลักษณะของผู้บริหาร
- 2.2 สภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ โดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ มาก เรียงตามถำดับดังนี้ 1) มีส่วนร่วมในการประชุมวางแผนการบริหารจัดการด้านการบริหารงาน วิชาการ 2) มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือสนับสนุนการนำวิทยากรภายนอก หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้ในโรงเรียน 3) มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา และชุมชน 4) มีส่วน ร่วมในการพิจารณา และให้ความเห็นชอบกับโครงการ และวิธีดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ใน แผนปฏิบัติการประจำปี 5) มีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน 6) ให้ความเห็นชอบ และสนับสนุนให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วม ในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา และ 7) มีส่วนร่วมในการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ของ นักเรียน
- 2.3 ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมใน การบริหารจัดการกับสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ พบว่า มีความสัมพันธ์การทางบวก อยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.4 ปัจจัยที่เป็นตัวทำนายร่วมต่อสภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 24 คือ ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและปัจจัยด้านความรู้ ความเข้าใจในการจัดการศึกษา มีสภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในรูปคะแนนดิบ

ข้อสังเกตจากการวิจัยบทบาทที่กาดหวังของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตาม ความคิดเห็นของครู พบว่า บทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมอยู่ ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรชัย ทองทิพย์ (2551, หน้า 84-85) ได้ศึกษาการ พัฒนาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านผือ พิทยาสรรค์ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอครธานีโดยใช้วิธีการวิจัยตามแนวคิดของ เคมมิส และแม็กแท็ก การ์ด (Kemmis & McTaggart) ดำเนินการ 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติการ การสังเกต และการสะท้อนผล พบว่าก่อนคำเนินการพัฒนา ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ายังไม่มีความเข้าใจในบทบาท หน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ น้อย การพัฒนาในวงรอบที่ 1 ใช้กลยทธ์การประชมเชิงปฏิบัติการ การประชมปรึกษาหารือ ผล การศึกษาในวงรอบที่ 1 พบว่า กลุ่มผู้ร่วมศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามบทบาท หน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถร่วมกำหนคนโยบายของโรงเรียนและมี ส่วนร่วมในการเสนอแนะข้อกิดเห็น ร่วมพิจารณาแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำร่างแผนปฏิบัติการ ประจำปีและแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาส่งผลให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมี ส่วนในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาใน วงรอบที่ 2 ใช้กลยุทธ์การให้คำปรึกษาแนะนำแก่กลุ่มเป้าหมายที่ยังไม่เข้าใจในการจัดทำแผนปฏิบัติ การประจำปีให้มีความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้นผลการศึกษาพบว่ากลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจ ในการจัดทำแผนปฏิบัติประจำปีและเข้าร่วมพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของ สถานศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้เป็นอย่างดี

3. ผลของบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานตามความคิดเห็นของครู พบว่า บทบาทที่คาดหวังสูงกว่าบทบาทที่เป็นจริงอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งโดยรวมเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้าน และพิจารณาเป็นรายการ ทุกรายการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ บัณฑิต อ้วนละมัย (2551, บทคัดย่อ)ได้ศึกษาสภาพ และ ปัญหาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่า ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 3 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท

หน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมและเป็นรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก
2) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 3 มี
ปัญหาการปฏิบัติงาน โดยรวมและเป็นรายด้าน 8 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และมีอีก 4 ด้าน อยู่
ในระดับมาก

ข้อสังเกตจากการวิจัย เมื่อการเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่กาดหวังของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู พบว่า บทบาทที่คาดหวังสูงกว่า บทบาทที่เป็นจริง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งโคยรวมเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุก ค้าน และพิจารณาเป็นรายการทุกรายการ สอคคล้องกับงานวิจัย ของนิวัชชัย แก้วน้อย (2551, หน้า 94 - 95) ได้ศึกษาการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริม การระคมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โรงเรียนเทศบาลพลประชานกล อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น พบว่า ก่อนการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการระคม ทรัพยากรเพื่อการศึกษาโรงเรียนเทศบาลพลประชานกูล อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน การระคมทรัพยากร เพื่อการศึกษา ตลอคจนส่งเสริมวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นใน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและยังขาดความตระหนักในการมีส่วนร่วม ตลอดจนมีความรู้สึก ว่าการจัดการศึกษาเป็นบทบาทหน้าที่ของโรงเรียน และคณะครู เมื่อพัฒนาโดยใช้กลยุทธ์การพัฒนา การระดมพลังสร้างสรรค์ (AIC) และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของโคล์บ (Kolb) พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนปฏิบัติการระคม ทรัพยากรเพื่อการศึกษา มีความตระหนักในการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางการศึกษาโดยการ เข้ามามีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา จัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษาและทุนดำเนิน กิจกรรมด้านการจัดการศึกษาของโรงเรียน ตลอดจนปรับปรุงห้องเรียนและปรับปรุงห้องคอมพิวเตอร์ ให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และงบประมาณอื่น ๆ ที่ทางโรงเรียนได้รับการจัดสรร จากสำนักงานเทศบาลเมืองพลเป็นจำนวนมาก และการนำวิทยากรภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับคณะครู และโรงเรียนโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้โรงเรียนได้รับ การพัฒนาในทุก ๆ ด้าน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนในการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนที่เหมาะสม

- 1.2 โรงเรียนควรดำเนินการประชุม อบรมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ความรู้ความเข้าในเรื่องการให้ความเห็นการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการบริหารการเงินและการจัดเกี่บรายได้ การให้ความเห็นเสนอแนะในแผนอัตรากำลัง และการเสนอแนะ และให้คำปรึกษาในการจัดทำนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษา
- 1.3 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นควรจัดอบรมเพื่อให้ความรู้ความเข้าในเรื่อง การเสนอแนะ และให้คำปรึกษาในการจัดทำนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษา ในการบริหาร สถานศึกษา
- 1.4 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรติดตามและประเมินผลในการดำเนินงาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้นต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรวิจัยศึกษาปัญหาของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานงบประมาณของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา
- 2.2 ควรวิจัยศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้ ข้อมูลจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นตัวแทนของ ผู้ปกครอง ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทน องค์กรชุมชนและผู้ทรงคุณวุฒิ
- 2.3 ควรวิจัยศึกษาสาเหตุและปัญหาที่เป็นอุปสรรคของการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน